

בנק הפועלים

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2021

Q1

תוכן העניינים

187	5. ממשל תאגידי
187	5.1. הביקורת הפנימית
187	5.2. עניינים אחרים
187	6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד ואופן ניהולם
187	6.1. מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה
201	6.2. דירוג הבנק
201	6.3. מעורבות חברתית ותרומה לקהילה; אחריות חברתית
202	7. נספחים
202	7.1. התפתחויות מהותיות בהכנסות ובהוצאות לפי רבעונים
205	7.2. שיעורי הכנסות והוצאות ריבית

רשימת הטבלאות

190	טבלה 6-1: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים
191	טבלה 6-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים
192	טבלה 6-3: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיר
194	טבלה 6-4: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי
196	טבלה 6-5: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי
198	טבלה 6-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי
199	טבלה 6-7: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי
201	טבלה 6-8: דירוג
202	טבלה 7-1: התפתחות רבעונית של סך הרווח המימוני, נטו
203	טבלה 7-2: הוצאה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים לפי רבעונים
204	טבלה 7-3: פירוט עמלות והכנסות אחרות לפי רבעונים
204	טבלה 7-4: פירוט רבעוני של ההוצאות התפעוליות והאחרות
205	טבלה 7-5: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית

5. ממשל תאגידי

5.1. הביקורת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית והשיקולים בקביעת תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2020. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

5.2. עניינים אחרים

בהמשך לאמור בביאור 3.ג.22 לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2020 בדבר תנאי הכהונה של יו"ר הדירקטוריון, שאושרו באסיפה כללית של הבנק בחודש אוקטובר 2020, ביום 21 במרץ 2021 ולאחר שהבנק קיבל מענה של רשות ניירות-ערך, אשר תואם עם משרד המשפטים ובנק ישראל, לפנייה מקדמית של הבנק בנושא, החליט דירקטוריון הבנק כי הוראות הדין והנחיות גופי הפיקוח אינן מונעות את מתן התגמול ואת תנאי הכהונה שאושרו ליו"ר הדירקטוריון על-ידי האסיפה הכללית כאמור. בהתאם, השלים הבנק ליו"ר הדירקטוריון את יתרת תשלום התגמול לה הוא זכאי החל מתחילת כהונתו כיו"ר (28 ביוני 2020), הפער בין תנאי הכהונה שאושרו לבין גמול הדירקטורים שקיבל בתקופה זו). לאור עמדת רשות ניירות-ערך, מר קרופיק יוסיף לכהן כדירקטור חיצוני לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 301 ולא יסווג כדירקטור בלתי תלוי לפי הוראות חוק החברות. כמו-כן, יוסיפו לחול עליו תנאי הכשירות הכלולים בפקודת הבנקאות והחלים על כל הדירקטורים בבנק, לרבות השמירה על אי התלות והדרישה להעדר זיקה לבנק. במענה לפניית הבנק, פרסמה הוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים בחודש אפריל 2021 הודעה לציבור על הגשת בקשות מועמדות לכהונה כדירקטור בבנק. לקראת האסיפה השנתית לשנת 2021 תציע הוועדה לאסיפה הכללית מועמדים לשלוש משרות כהונה: שני דירקטורים חיצוניים לפי הוראה 301 (בגין משרת הכהונה של ראובן קרופיק, שיסיים תקופת כהונה שנייה בחודש פברואר 2022 ומשרת כהונה אחת נוספת) ודירקטור "אחר" אחד (בגין משרת הכהונה של ריצ'ארד קפלן שיסיים תקופת כהונה ראשונה בחודש אוקטובר 2021).

ביזור גרעין השליטה בבנק והפיכה לבנק ללא גרעין שליטה

עד חודש נובמבר 2018 החזיקה גב' שרי אריסון בהיתר שליטה בבנק, באמצעות אריסון החזקות (1998) בע"מ ("אריסון החזקות"). ביום 22 בנובמבר 2018 הוחלף היתר השליטה של גב' אריסון בהיתר להחזקת אמצעי שליטה שקיבלה מבנק ישראל ("היתר החזקה"), אשר מאפשר את ביזור השליטה בבנק והבנק הפך תאגידי בנקאי בלא גרעין שליטה. לפי תנאי היתר החזקה נדרשת גב' אריסון, המחזיקה למועד פרסום הדוח כ-11.35% ממניות הבנק, למכור בתוך מספר שנים (עד חודש נובמבר 2022, עם אפשרות הארכה של שנתיים נוספות באישור המפקח על הבנקים) את החזקותיה בבנק העולות על 5%. לפרטים נוספים אודות היתר החזקה, השינוי במבנה השליטה בבנק והשלכותיו, ראה [דוחות כספיים של הבנק לשנת 2018 סעיף 6.6 בפרק ממשל תאגידי](#).

הטלת עיצומים כספיים על-ידי הרשות לניירות-ערך

ביום 5 בינואר 2021 קיבל הבנק את הודעת רשות ניירות-ערך ("הרשות") ובה דרישה לתשלום עיצום כספי בסך של 480 אלפי ש"ח לפי סעיף 38 לחוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 ("חוק הייעוץ"). העיצום הכספי הוטל בשל ליקויים בבנק בקשר עם ביצוע הליך בירור צורכי לקוחותיו אחת לשנה כנדרש לפי הוראות הרשות, לרבות תיעוד של שיחות עדכון צרכים עם לקוחות על-ידי שני יועצי השקעות בבנק מבלי שהשיחות קויימו בפועל ואי ביצוע שיחת עדכון צרכים במשך למעלה משנה ללקוחות מסוימים של שני יועצי ההשקעות האמורים. כסום העיצום הכספי הינו לאחר הפחתה בשיעור של 40% עליה החליטה הרשות בין השאר בשל טענות שהעלה הבנק.

מבנה הנהלה ראשית

הבנק בוחן חלופות למעבר של יחידות הנהלה הראשית וריכוזן בבניין אחד בעל תשתיות וסביבת עבודה מתקדמות. במסגרת זו, מנהל הבנק מגעים לרכישת נכס מתאים ונמצא בשלבים מתקדמים של משא ומתן עם יזם המקיים את אחת החלופות.

6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגידי ואופן ניהולם

6.1. מגזרי פעילות לפי גישת הנהלה

6.1.1. מגזר לקוחות פרטיים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון שירותים ללקוחות פרטיים לרבות שירותי ניהול חשבון שוטף, מתן אשראי למטרות שונות, פיקדונות ותוכניות חיסכון ופעילות בשוק ההון. בנוסף מציע הבנק ללקוחות בעלי צרכים פיננסיים מורכבים, שירותים ופתרונות באמצעות מוצרים מתקדמים, ניהול נכסים גלובלי ומעטפת שירות מקצועית מיוחדת הכוללת: פגישות, שיחות טלפון יזומות ומערך ייעוץ מתקדם הנעזר בכלים תומכי החלטה. השירותים ללקוחות מוענקים באמצעות מערך של 184 סניפים, בנוסף 5 מרכזי פלטינום, ללקוחות נבחרים, סניף ניי, ו-5 מרכזי הייעוץ וכן באמצעות ערוצים ישירים הכוללים: מכשירים לשירות עצמי בסניפים וב-"חצרות לקוח", "פועלים באינטרנט", "פועלים בסלולר", מוקד "פועלים בטלפון" מוקד "קונקט"- ללקוחות בעלי אוריינטציה דיגיטלית, "מערכת קולית לקבלת מידע וביצוע פעולות (IVR)" ופניות ברשתות החברתיות. כחלק מתפישת השירות בבנק והאחריות החברתית, רואה הבנק בנגישות לאנשים עם מוגבלות נושא מהותי וחובה עסקית - במסגרתה הונגשו כלל שירותי הבנק לאנשים עם מוגבלות.

בשנים האחרונות קיימת מגמה מתמשכת של גידול בהיקפי הפעילות הבנקאית באמצעות ערוצים לא מאוישים (במכשירי בנק אוטומטיים לשירות עצמי, באתר האינטרנט, באפליקציות, בסלולר ובמענה הקולי האוטומטי במוקד פועלים בטלפון). בנוסף למגמה זו, הגביר הבנק את השימוש בשירות תיאום פגישות עם בנקאים, והוסיף ערוצים נוספים לתיאום פגישה, על מנת לאפשר ללקוח מפגש אישי, איכותי ומקצועי.

פעולות שהבנק נקט להתמודדות עם התפשטות נגיף קורונה

שולבו מקבלי פנים ודיילים בסניפים הפתוחים לקבלת קהל לטובת סיוע ללקוחות לפעול באמצעים דיגיטליים ובמכונות לשירות עצמי, תוך הקפדה על הנחיות משרד הבריאות.

הלקוחות מונחים לתאם פגישה למחלקות הבנקאות אישית, פרטית ועסקית.

ללקוחות המבקשים לקבל שירות מזומנים בקופה, מומלץ לתאם פגישה מראש.

כמו-כן, הוגדרו אוכלוסיות להן יתאפשר מתן שירות ללא תיאום פגישה מראש, לקוחות מעל גיל 65, נשים בהריון, אנשים עם מוגבלות, לקוחות ללא אמצעי זיהוי ישראלים ומקרים חריגים.

הבנק הקל על הלקוחות בקבלת שירות במוקדי השירות ופתח פעולות ואפשרויות חדשות הן במענה קולי אוטומטי והן אצל הבנקאים.

בקו הייעודי ללקוחות מבוגרים ירד סף הגיל מגיל 70 לגיל 65 (בקו זה הלקוחות מקבלים שירות בנקאי אנושי בזמינות גבוהה ותוך רגישות ומקצועיות).

במסגרת התמודדות עם המצב המורכב והמאתגר השיק הבנק כמה מוצרים ותהליכים על מנת להקל על לקוחותיו, לרבות:

- מתן אפשרות בהלוואות לפריסת תשלומים ללקוחות פרטיים ודחיית קרן ללקוחות עסקיים
- הצעות ללקוחות הבנק לקבלת אשראי בתנאים מועדפים וזאת באמצעים דיגיטליים
- קורס מקוון ללקוחות הבנק לאפשרויות השימוש והיתרונות בערוצים ישירים
- הארכת תקופת הגרייס באשראי ברגע ורב-ערוצית (מ-3 חודשים ל-6 חודשים)
- הקלה בחריגה ממסגרת בעקבות ההקלה שניתנה על-ידי בנק ישראל, במסגרת נוהל בנקאי תקין 325 "ניהול מסגרות אשראי בחשבונות עובר ושב" בהוראת השעה, עקב משבר הקורונה. לאור הצפי שיותר לקוחות ייקלעו לקשיי תזרים עקב המשבר, ההקלות הזמניות נועדו לאפשר לבנק לכבד חיובים של לקוחות שחורגים ממסגרת האשראי שהועמדה להם, ולהעמיד מסגרת אשראי נוספת חד צדדית בהיקף של 5,000 שקל ללקוח פרטי ומאה אלף שקל ללקוח מסחרי, למשך 3 ימים ממועד היווצרות החריגה. תוקף ההקלה ז הוארך עד לסוף חודש ספטמבר 2021.
- מוצרים חדשים שהושקו בתחילת חודש אוקטובר 2020 חבילת 'חושבים קדימה' ללקוחות שנפגעו בתקופת הקורונה
- הלוואה רב-ערוצית להתפתחות מקצועית למימון לימודים מקצועיים
- הלוואה לסטודנטים למימון שכר לימוד עם אפשרות לגרייס עד 3 שנים (קרן או קרן+ריבית)
- הלוואה ייעודית לפריסת תשלומי הלוואות עד 96 חודשים עם גרייס של עד שנה (בסניף לאחר ליבון צרכים)
- הלוואה למגוון מטרות בתקופת הקורונה בתוקף עד סוף רבעון ראשון 2021
- זמינות שירותים בנקאיים מסוימים מרחוק בערוצים הישירים והדיגיטליים, גם עבור לקוחות אשר טרם חתמו על הסכם בנקאות בתקשורת. זמינות זו התאפשרה עקב ההקלות שניתנו על-ידי בנק ישראל במסגרת הוראת השעה (נוהל בנקאי תקין 250), ותקפות כאמור לעיל, עד לסוף חודש ספטמבר 2021.

דחיית תשלומים ללקוחות הבנק

אחד מהצעדים הכלכליים הראשונים שנקטו עם פרוץ המשבר, כדי לאפשר למי שנפגע לייצר גשר תזרימי ולסייע לצלוח את תקופת אי-הוודאות, היה גיבוש מתווה לדחיית תשלומי הלוואות יחד עם בנק ישראל, שאומץ על-ידי המערכת הבנקאית. המתווה אפשר ללקוחות לדחות תשלומי הלוואות בנקאיות בשלושה מגזרי פעילות: משכנתאות, אשראי צרכני ואשראי לעסקים. המתווה אושר על-ידי הנהלה ויושם הלכה למעשה בחטיבות הבנק. המתווה הוארך והורחב מספר פעמים על-ידי בנק ישראל, כאשר החל מיום 1 בינואר 2021 גובש מתווה נוסף המאפשר למשקי הבית לדחות את תשלומי המשכנתאות וההלוואות הצרכניות לתקופה ארוכה יחסית (עד 36 חודשים), יחד עם אופן פריסה גמיש, אשר להבדיל מהמתווים ניתן דגש על חזרת הלווים לתשלום בלוח תשלומים מקל. המתווים לדחיית תשלומים מצטרפים לשורה ארוכה של צעדי מדיניות שנקט בנק ישראל מתחילת המשבר, לצד הסיוע הממשלתי לעסקים, ובכלל זה קרנות בערבות המדינה, אשר מהווים מעטפת רחבה המסייעת לעסקים רבים להתמודד עם השלכות המשבר. דחיית תשלומי הלוואות סייעו בזמן אמת ללקוחות ועסקים שהכנסותיהם נפגעו במשבר, לצמצם את הוצאותיהם החודשיות ולצלוח את המשבר. נכון להיום, מרבית הלוואות שנדחו חזרו לתשלום שוטף וללא פיגורים.

צעד נוסף שקודם ברמת המשק לסיוע ותמיכה בלקוחות שנפגעו ממשבר הקורונה הינו תיקון חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (תיקון מס' 4) (עיכוב הליכים לשם גיבוש ואישור הסדר חוב) (הוראת שעה - נגיף הקורונה החדש), התשפ"א-2021. ביום 1 במרץ 2021 אושרה הצעת החוק בקריאה שנייה ושלישית. מטרת החוק הינה ליצור מתווה להתמודדות עם עלייה בהיקף החייבים שיבקשו לפנות להליכים של הסדר חוב או להליכי חדלות פירעון בעקבות תקופת מגפת הקורונה ולהתאים אותם למאפיינים המיוחדים של חייבים אלה. זאת, על-ידי עיכוב האפשרות של נושים לפתוח בהליכי חדלות פירעון, ועל ידי עידוד החייבים לפנות להליכים של הסדר חוב.

עיכוב הליכים יתאפשר לפרק זמן של שנה, במסגרתו החייב ישמור את השליטה בנכסיו בתקופת עיכוב ההליכים; עיכוב ההליכים לצורך גיבוש ואישור הסדר חוב יתאפשר לתקופה של עד 3 חודשים, בהתאם לשיקול דעתו של בית המשפט.

ייעוץ פנסיוני

מבצע החיסונים המוצלח בארץ, שתרם לירידה בתחלואה והגברת קצב החיסונים בחו"ל, נתן את אותותיו גם בשוק ההון וברבעון הראשון של שנת 2021 נרשמו תשואות חיוביות בנכסים הפנסיוניים.

גבייה

- לאור משבר הקורונה, בוצעו התאמות בתהליכי העבודה, במטרה לסייע ללקוחות בהתמודדות עם הקשיים הכלכליים בתקופה זו:
- הורחבו זמני הטיפול בלקוח - בפועלים להבראה, במרכזי הגביה ואצל עוה"ד החיצוניים, במטרה למצות את אפשרות הסדרת החוב ללא העברה לטיפול משפטי, ככל שניתן.
- פעולות גבייה - בהתאם לתקנות הרשויות השיפוטיות השונות לעניין התנהלות בתקופת החירום עקב התפשטות נגיף הקורונה.
- לא מבוצעים פינויים מדירות מגורים (למעט מימוש בהסכמת לקוח).

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

ארנקים דיגיטליים

הבנק השיק ארנק דיגיטלי למכשירי טלפון חכם מבוססי מערכת הפעלה מסוג אנדרואיד, המנוהל באפליקציית bit. ארנק ביט מבוסס על טכנולוגיית תשלומים מבוססי קריבה - Contactless EMV, לצורך ביצוע עסקות בכרטיסי חיוב בבתי עסק באמצעות הצמדת הטלפון החכם (Tap) לנקודת המכירה (מסוף התשלום). ארנק ביט הינו ארנק "פתוח", וככזה משתמשי ביט יכולים לעשות בו שימוש באמצעות כרטיסי חיוב של הבנק וכן באמצעות כרטיסים שהונפקו להם על-ידי מנפיקים אחרים, שנתנו הסכמתם לכך. בנוסף, מתאפשר השימוש בארנק ביט גם למשתמשים שמנפיקי כרטיס החיוב באמצעותו נרשמו לביט לא נתנו הסכמתם לשימוש בארנק ביט. זאת באמצעות כרטיס מועדון ייעודי, חוץ-בנקאי, בשם "bitcard", שמופק על-ידי כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (כאל). ביום 5 למאי 2021 השיקה אפל את הארנק הדיגיטלי שלה "APPLE PAY". כניסתו של ארנק אפל לשוק הישראלי (כפי שהתרחשה במקומות אחרים בעולם) צפויה להעלות משמעותית את השימוש בעולם הארנקים הדיגיטליים וכפועל יוצא את היערכות העסקים לרכוש יכולת לקבל תשלומים בשיטה זו. ההשקה כאמור צפויה להביא להשפעה חיובית גם על השימושים בארנק ביט של הבנק, מתוך זה שכוחה של אפל בכניסה לשוק יתמוך במעבר השוק לתשלום באמצעי החדש. בנוסף, שימוש ללקוחות הבנק בכרטיס הבנקאי בארנק אפל, מעגן את הקשר עם הלקוח.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

בשנים האחרונות ניכרת התגברות הרגולציה כחלק מהתוכנית להגברת התחרות בשוק הבנקאות:

- בחודש פברואר 2018 אושר בכנסת החוק להקמת מערכת ניווד חשבון בין בנקים באופן מקוון, על בסיס מערכת ה-CASS שהוקמה באנגליה (Current Account Switch Service) במסגרת התוכנית הכלכלית (חוק ההסדרים) לשנת 2018. בהתאם לחוק הבנקים יאפשרו מעבר ללקוחות באופן מקוון, בטוח, בתוך שבוע ימי עסקים וללא עלות ללקוח, ביום 16 בדצמבר 2019, פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת כללים לסוגי המוצרים אשר יניידו במסגרת המערכת, ביניהם הרשאות לחיוב החשבון, ניהול יתרת חובה בשקלים ובמטבע-חוץ, ניהול ניריות-ערך ועוד. בנוסף, פורסמה ביום 16 בדצמבר 2019 הוראת נוהל בנקאי תקין אשר מסדירה את רצף הפעולות הנדרשות מהבנק הקולט והבנק המעביר בניוד, אשר מפרטת, בין היתר, את החובות החלות על כל אחד מהבנקים (המעביר והקולט). ביום 30 ביוני 2020 אושרה דחיית תחילת החוק ב-6 חודשים עד ליום 22 בספטמבר 2021.
- כהליך חקיקה משיק ומשלים, אושרה ביום 8 בפברואר 2021 בקריאה שנייה ושלישית, הצעת חוק סליקה אלקטרונית של שיקים ושיקים ללא כיסוי (תיקוני חקיקה), התשפ"א-2021. חוק אשר כולל את ההתאמות הנדרשות לעניין זה בכל הקשור לסליקת שקים.
- בחודש פברואר 2021 פורסם תזכיר החוק בנושא "אחריות בנק קולט", אשר נועד להשלים את תהליך החקיקה, ולקבוע את הסדר האחריות שיחול על ניווד חשבון בנק. במסגרת תזכיר זה מוצע לקבוע 'כתובת אחת' עבור הלקוח, שתהיה הגורם האחראי להשלמת הליך הניוד, לתיקון תקלות ופגמים בתהליך ולפיצוי במקרה של נזק.
- עדכון לחוק מושל"כ - במסגרת חוק שיקים ללא כיסוי תיקון 14 שהתפרסם ביום 18 באוגוסט 2020, הוחלט כי הבנק מחויב לשלוח ללקוח הודעה טרם החזרת שיק מסיבת אין כיסוי מספיק. העדכון ייכנס לתוקפו בתוך שנה. הבנק יישלח הודעות לבעל החשבון שעליו משוך השיק, כדי ליידע אותו בדבר הצורך להפקיד כספים בחשבון, ובכך למנוע את סירוב השיק עד שעתים וחצי לפני תום יום העסקים. במידה ולא הופקדו בחשבון כספים המאפשרים את פירעון השיק עד המועד האחרון, השיק יוחזר מסיבת אין כיסוי מספיק.**
- נוהל בנקאי תקין מספר 443 - בנושא פיקדונות ללא תנועה וחשבונות שבעליהם נפטרו -** נוהל חדש שפורסם ביום 15 בנובמבר 2020, המפרט את החובות החלות על הבנק בנושא פיקדון ללא תנועה, והדרכים ליצירת קשר עם בעל פיקדון ללא תנועה סמוך למועד פירעונו של הפיקדון. חובות האיתור המפורטות בנוהל קובעות, בין היתר, מדרג של פעולות איתור נדרשות, בהתאם לנסיבות העניין, בהן נדרש הבנק לנקוט לצורך יצירת קשר עם בעל פיקדון ללא תנועה, הן באמצעות שימוש במידע המצוי ברישומי הבנק, והן באמצעות פניה למרשם האוכלוסין, לפי העניין. נוהל בנקאי תקין זה יכנס לתוקפו ביום 15 בנובמבר 2021.
- יישום ועדת שטרם - צמצום מסגרות אשראי -** ביום 11 בנובמבר 2020 אושר צו להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) (שינוי השיעור והסכומים לעניין צמצום מסגרות אשראי לפי סעיף 9(ג) לחוק) (הוראת שעה), התשפ"א-2020 אשר קבע כי לאור משבר הקורונה והמצוקה הכלכלית של לקוחות רבים החל מסוף חודש ינואר 2021 ועד סוף חודש ינואר 2022 יעמוד הקיצוץ על 45% ממסגרת האשראי שהייתה ללקוח ב-2015, ועד למינימום של 7,500 שקל בחודש, במקום מינימום של 5,000 כפי שנקבע במקור. הבנק פעל וממשיך לפעול בהתאם להוראות הדין.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2021

יוזמות רגולטוריות אלו משפיעות לעיתים לרעה על הכנסות הבנק ועל הוצאותיו, ועלויות לעיתים להשפיע לרעה על עסקי קבוצת הבנק בעתיד. הבנק בוחן את המשמעותיות הכוללת של האמור לעיל על הכנסות הבנק ומשמעותיות עסקיות ותפעוליות ארוכות טווח נוספות. השפעות אלו אינן ניתנות לכימות בשלב זה ותלויות, בין היתר בהתנהגות הלקוחות, שינויים רגולטוריים נוספים ופעילות המתחרים. למידע נוסף בדבר יוזמות רגולטוריות שעשויה להיות להן השפעה על פעילות המגזר, לרבות מידע על חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל ("ועדת שטרומ"), ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

טבלה 1-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2021	*2020	
במיליוני ש"ח		
496	655	סך הכנסות ריבית, נטו
2	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
498	658	סך-הכל רווח מימוני, נטו
365	406	עמלות והכנסות אחרות
863	1,064	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי		
(229)	131	
920	855	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
172	78	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
68	37	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
104	41	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח		
37,225	39,410	
פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח		
224,406	210,088	

* סווג מחדש.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר לקוחות פרטיים ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכם ב-104 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 41 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מהכרה בהכנסות מהפסדי אשראי בהשוואה להוצאות בגין הפסדי אשראי ברבעון המקביל אשתקד. מנגד, חלה ירידה ברווח המימוני, נטו ובהכנסות מעמלות. הרווח המימוני, נטו, ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכם ב-498 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-658 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע מירידה ביתרות ומרווחי האשראי ומירידה במרווחי הפיקדונות בשל ירידת שיעורי הריבית הדולרית והשקלית. ההכנסות מעמלות ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכמו ב-365 מיליון ש"ח בהשוואה ל-406 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בעמלות כרטיסי אשראי ובדמי ניהול חשבון. בגין הפסדי אשראי נרשמו ברבעון הראשון של שנת 2021 הכנסות בסך של 229 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 131 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. השינוי נבע ברובו מירידה בהפרשה הקבוצתית לאור השיפור שחל בפרמטרים המאקרו כלכליים והמשך הירידה בהיקף החובות הנמצאים בדחיית תשלומים שהביא לקיטון בשיעורי ההפרשה הקבוצתית. זאת, בנוסף להמשך מגמת הירידה במחיקות האוטומטיות. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכמו ב-920 מיליון ש"ח בהשוואה ל-855 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר עקב הגידול בהפרשה למענק לנוכח פערי התשואה. האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרץ 2021 הסתכם בכ-37.2 מיליארד ש"ח, בדומה ליתרה ליום 31 בדצמבר 2020. פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2021 הסתכמו בכ-224.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-218.5 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. העלייה נובעת בעיקר בשל המשך ההרחבה המוניטרית שמבצע בנק ישראל והגדלת בסיס הכסף, וכן מהמשך עלייה בחיסכון הציבור. למידע נוסף אודות סיכון אשראי לאנשים פרטיים, ראה "[סיכון אשראי](#)" בפרק סקירת הסיכונים, בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

6.1.2. מגזר עסקים קטנים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים קטנים. פעילות המגזר מבוצעת באמצעות מערך הסינוף הארצי של הבנק וכן באמצעות הערוצים הישירים (ראה בפרק "מגזר לקוחות פרטיים" לעיל). מערך הסינוף מספק שירותים נדרשים גם ללקוחות עסקיים של המגזר העסקי והמגזר המסחרי.

השירותים הניתנים ללקוחות המגזר כוללים שירותי ניהול חשבון שוטף, לצד מהלכים רחבי היקף לתמיכה וצמיחה של מגזר זה וביניהם העמדת אשראי ייעודי המותאם לצרכי הלקוח במסגרת מגוון מוצרים.

פתרונות ללקוחות בתקופת המשבר

- בנוסף לפירוט במגזר לקוחות פרטיים, הבנק יצא עם כמה מוצרים ותהליכים על מנת להקל על הלקוחות העסקיים, לרבות:
- הלוואות ייעודיות לעסקים קטנים עד לגובה של 400 אלף ש"ח ללווה לתקופה של עד 60 חודש וגרייס של עד 12 חודשים.
  - מתן הלוואות בערבות של המדינה בסכומים הנגזרים מהמחזור העסקי של הלקוחות.
  - אפשרות לדחיית תשלומי הלוואה לתקופה של עד 6 חודשים ובהתאם למתווה בנק ישראל.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

עם תחילת משבר הקורונה, ביצע הבנק שורת מהלכים במטרה לסייע לעסקים הקטנים להמשיך בפעילותם הבנקאית, גם מרחוק, לצד מתן שירותים חדשים במטרה להקל על הלקוחות בתקופה זו:

- הקמת קרן הלוואות ייעודית לעצמאים - במהלך חודש אפריל 2020 יזמו הבנק וארגון להב הקמת קרן ייעודית להלוואות לעצמאיים בהיקף של חצי מיליארד ש"ח ובריבית הדומה לזו הניתנת בהלוואות בערבות מדינה. בקשת הלוואה מתבצעת בתהליך מהיר ונוח באתר או באפליקציה.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

ראה "מגזר לקוחות פרטיים" לעיל.

טבלה 2-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2021	*2020	
במיליוני ש"ח		
377	317	סך הכנסות ריבית, נטו
2	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
379	318	סך-הכל רווח מימוני, נטו
151	139	עמלות והכנסות אחרות
530	457	סך ההכנסות
140	(45)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
295	322	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
95	180	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
41	73	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
54	107	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
30,168	31,139	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
50,119	57,368	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2021

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר העסקים הקטנים ברבעון הראשון של שנת 2021, הסתכם ב-107 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-54 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מהכרה בהכנסות מהפסדי אשראי בהשוואה להוצאות בגין הפסדי אשראי ברבעון המקביל אשתקד, שקוזז על-ידי ירידה ברווח המימוני, נטו ומעלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות.

הרווח המימוני, נטו, ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכם ב-318 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-379 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע מירידה במרווחים הפיננסיים על האשראי, וכן מירידה במרווחי הפיקדונות בשל ירידת שיעורי הריבית הדולרית והשקלית.

ההכנסות מעמלות ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכמו ב-139 מיליון ש"ח בהשוואה ל-151 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בדמי ניהול חשבון, שקוזזה בחלקה על-ידי גידול בעמלות משוק ההון.

בגין הפסדי אשראי נרשמו ברבעון הראשון של שנת 2021 הכנסות בסך של כ-45 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאות בסך של כ-140 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. השינוי נבע ברובו מירידה בהפרשה הקבוצתית לאור השיפור שחל בפרמטרים המאקרו כלכליים שהביא לקיטון בשיעורי ההפרשה הקבוצתית. זאת, בנוסף להמשך מגמת הירידה במחיקות האוטומטיות.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכמו ב-322 מיליון ש"ח בהשוואה ל-295 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר עקב הגידול בהפרשה למענק לנוכח פערי התשואה.

האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרץ 2021 הסתכם בכ-31.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-31.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2021 הסתכמו בכ-57.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-56.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020.

6.1.3. מגזר הלוואות לדיור

כללי ומבנה המגזר

הבנק מציע הלוואות לדיור ללקוחות פרטיים, הן מכספי הבנק והן במסגרת תוכניות הסיוע הממשלתיות, באמצעות נציגויות משכן בסניפים השונים הפרושים ברחבי הארץ.

תחרות

משכנתא הינה מוצר מוטה מחיר: מדובר בעסקה כלכלית משמעותית בקרב משקי הבית ולכן לקוחות נוטים לבצע סקר שוק ולהשוות מחירים. לכן מדובר בשוק המאופיין ברמת תחרותיות גבוהה.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

בתחום ההלוואות לדיור קיימת רגולציה ייעודית ענפה, בנוסף לרגולציה הכללית החלה על מתן אשראי על-ידי הבנק.

- **עדכון נוהל בנקאי תקין 329** - "מגבלות למתן הלוואות לדיור" מיום 27 בדצמבר 2020 לפיו הוסרה מגבלת הפריים שחלה עד כה. סעיף 7 להוראה קבע שתי מגבלות, הראשונה קבעה שחלקה של הלוואה בריבית פריים לא יעלה על שליש מסך הלוואה, והשנייה קבעה שחלקה הכולל של הלוואה בריבית משתנה לא יעלה על שני שלישים מסך הלוואה. במסגרת העדכון הוסרה המגבלה הראשונה (מגבלת ריבית הפריים), ונותרה המגבלה על הריבית המשתנה הקובעת כי לפחות שליש מסך המשכנתא יינתן בריבית קבועה, ועד שני השלישים הנותרים יינתנו בריבית משתנה. התיקון נכנס לתוקף ביום 17 בינואר 2021 לגבי נוטלי משכנתאות חדשות וביום 28 בפברואר 2021 לגבי מחזורי משכנתאות.
- **תוקף נוהל בנקאי תקין 250** בקשר עם ההוראות הרלוונטיות למגבלות על הלוואות לדיור הוארך עד ליום 30 בספטמבר 2021, בהתאם להוראה שפורסמה על-ידי הפיקוח על הבנקים ביום 22 במרץ 2021.

טבלה 3-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיור

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2021	2020	
במיליוני ש"ח		
268	235	סך הכנסות ריבית, נטו
12	15	עמלות והכנסות אחרות
280	250	סך ההכנסות
(68)	32	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
91	74	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
257	144	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
102	60	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
155	84	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
100,650	92,058	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר הלוואות לדיור ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכם ב-155 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-84 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מהכרה בהכנסות מהפסדי אשראי בהשוואה להוצאות בגין הפסדי אשראי ברבעון המקביל אשתקד, וכן מעלייה ברווח המימוני, נטו.

הרווח המימוני, נטו ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכם ב-268 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-235 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהיקפי האשראי וכן מהמשך עלייה במרווח הממוצע.

בגין הפסדי אשראי נרשמו ברבעון הראשון של שנת 2021 הכנסות בסך של כ-68 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאות בסך של כ-32 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. השינוי נבע ברובו מירידה בהפרשה הקבוצתית לאור השיפור שחל בפרמטרים המאקרו כלכליים והמשך הירידה בהיקף החובות הנמצאים בדחיית תשלומים שהביא לקיטון בשיעורי ההפרשה הקבוצתית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכמו ב-91 מיליון ש"ח בהשוואה ל-74 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר עקב הגידול בהפרשה למענק לנוכח פערי התשואה.

האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרץ 2021 הסתכם בכ-100.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-98.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. הגידול נובע מעלייה בהיקפי הפעילות.

למידע נוסף אודות סיכונים בתיק הלוואות לדיור, ראה [סעיף 3.2.6 בפרק סקירת הסיכונים](#), בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

6.1.4. מגזר מסחרי

כללי ומבנה המגזר

המגזר המסחרי מספק מגוון רחב של שירותי בנקאות ללקוחות עסקיים מדרג הביניים (Middle Market). המגזר פועל באמצעות מרכזי עסקים ללקוחות ותיקים ומרכזי עסקים ללקוחות בצמיחה. ללקוחות המגזר מוענקים שירותים תפעוליים על-ידי מרכזי השירות.

לקוחות

תחומי הפעילות העיקריים של לקוחות המגזר הינם: תעשייה, מסחר ובנייה ונדל"ן ופעילותם מתבצעת בעיקר בשוק המקומי, כמו-כן מטפל המגזר גם בלקוחות המנהלים פעילות יבוא ויצוא. עיקר הגידול במגזר זה, הינו מענף הבניה והנדל"ן.

עם העלייה בשיעור המתחסנים נגד נגיף הקורונה חלה ירידה ברמת התחלואה בישראל שהובילה לצמצום המגבלות. בעקבות כך, חלה האצה ברמת הפעילות העסקית לקראת סוף הרבעון הראשון, אשר באה לידי ביטוי בעלייה ברכישות בכרטיסי האשראי ובגידול בפעילות הפנאי והמסחר. היעדר כניסת תיירים מחו"ל לארץ משפיע עדיין על ענפי השירותים כמו תעופה, שירותי תיירות ומסעדות, שטרם חזרו לפעילות מלאה. בשיעור האבטלה הרחב חלה ירידה לשיעור של כ-12% שעודנו גבוה, שוק הנדל"ן למגורים ממשיך להראות עלייה בהיקף רכישת דירות חדשות לצד עלייה ברמת המחירים. לפרטים נוספים בדבר השפעות נגיף הקורונה, ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה](#).

תחרות

המגזר מתאפיין בתחרות גבוהה כאשר המתחרים העיקריים הינם התאגידים הבנקאיים. בתחום האשראי התחרות באה לידי ביטוי הן בשיעורי הריבית והעמלות המוצעים ללקוחות על-ידי הבנקים המתחרים, והן בתנאים הנלווים כגון שיעורי המימון אותם מוכנים לאשר הבנקים המתחרים. כמו-כן, עבור חלק מלקוחות המגזר קיימים בשוק תחליפים לאשראי הבנקאי כגון הנפקות ציבוריות ופרטיות ואשראי שניתן על-ידי גופים פיננסיים חוץ בנקאים.

שינויים טכנולוגיים

המגזר נעזר במערכות טכנולוגיות לצורך ניהול תהליכי ניתוח מצב הלקוחות, בקרה ושיווק. בבנק מבוצע תהליך מתמשך של שיפור מערכות אלו. תהליך זה כולל גם מרכיבים הנוגעים לטיפול בלקוחות המגזר. טיוב המערכות בבנק ושכלולן מהווים גורם חשוב בהעלאת רמת השירות ללקוחות המגזר וליצירת אפשרויות נוספות להרחבת הפעילות איתם. לפני כשנה הושקה מערכת CRM שמהווה כלי משמעותי בניהול הלקוחות והפעילות העסקית מולם.

שינויים רגולטורים - מגבלת חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

ראה [בפרק "מגזר עסקי" להלן](#).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2021

טבלה 4-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2021	*2020	
במיליוני ש"ח		
281	282	סך הכנסות ריבית, נטו
6	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
287	285	סך-הכל רווח מימוני, נטו
102	103	עמלות והכנסות אחרות
389	388	סך ההכנסות
<hr/>		
175	(39)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
119	136	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
95	291	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
41	119	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
54	172	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
<hr/>		
40,596	43,832	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
27,153	40,670	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר המסחרי ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכם ב-172 מיליון ש"ח בהשוואה ל-54 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מהכרה בהכנסות מהפסדי אשראי בהשוואה להוצאות בגין הפסדי אשראי ברבעון המקביל אשתקד. בגין הפסדי אשראי נרשמו ברבעון הראשון של שנת 2021 הכנסות בסך של 39 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 175 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. השינוי נבע ברובו מירידה בהפרשה הקבוצתית לאור השיפור שחל בפרמטרים המקרו כלכליים שהביא לקיטון בשיעורי ההפרשה הקבוצתית. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכמו ב-136 מיליון ש"ח בהשוואה ל-119 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר עקב הגידול בהפרשה למענק לנוכח פערי התשואה. האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרץ 2021 הסתכם בכ-43.8 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-42.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2021 הסתכמו בכ-40.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-35.5 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. העלייה נובעת מההרחבה המוניטרית שמבצע בנק ישראל, אשר מגדילה את בסיס הכסף ואת פיקדונות הציבור. בד בבד, העלייה באשראי העסקי במשק ובכלל זה בהנפקות ראשוניות, תרמו להגדלת יתרות הפיקדונות של החברות.

6.1.5. מגזר עסקי

כללי ומבנה המגזר

המגזר העסקי מתמחה במתן שירותים פיננסיים לתאגידים גדולים בישראל כאשר מתן אשראי מהווה את עיקר פעילותו. המגזר פועל באמצעות שלושה סקטורים שבכל אחד מהם פועלים מנהלי קשרי לקוחות (מק"לים) בעלי התמחות ייעודית:

- נדל"ן.
- תעשייה, מסחר ומלונאות.
- תשתיות ואנרגיה.

בנוסף, עוסק המגזר במוצרי מימון מורכבים, לרבות: מימון סחר חוץ, מימון הון חוזר, מימון נכסים בחו"ל, עסקות מימון מורכבות, סינדיקציה ומכירת סיכונים אשראי.

החטיבה העסקית כוללת גם את האגף לאשראים מיוחדים, אשר מרכז את הטיפול בלקוחות המגזר העסקי והמגזר המסחרי שנקלעו לקשיים, מתוך ניסיון לסייע לשיקומם תוך מתן תמיכה עסקית.

לפרטים אודות השפעת התפרצות נגיף קורונה ראה [סעיף 6.1.4 מגזר מסחרי](#) לעיל.

מוצרים ושירותים

השירותים הניתנים ללקוחות המגזר כוללים מימון פעילות שוטפת, כמו גם מימון השקעות, מימון פרויקטים בתחום התשתית (בשיטת ה-BOT/PFI), שירותים פיננסיים, וכן פעולות סחר-חוץ ועסקות במכשירים פיננסיים נגזרים. במסגרת השירותים הניתנים ללקוחות הפועלים בענף הבניה הנדל"ן ניתן למנות, בין היתר, ליווי פרויקטי בנייה, מתן אשראי ללקוחות וכן הנפקת ערבויות מסוגים שונים ובכלל זה ערבויות לרוכשי דירות בהתאם לחוק המכר. למגזר פעילויות משלימות זהות במהותן לאלה הניתנות במגזר המסחרי. לפרטים נוספים ראה [פרק "מגזר מסחרי"](#) לעיל.

שיווק והפצה

שיווק מוצרי הבנקאות והפצתם ללקוחות המגזר מתבצעים באמצעות מנהלי קשרי הלקוחות שבאגף העסקי בשיתוף עם המטה החטיבתי. כחלק מרכזי מפלטפורמת המכירות, עומדים לרשות לקוחות המגזר מומחי מוצר בתחומי חדר עסקות, ייעוץ השקעות, סחר-חוץ מטבע-חוץ, עובר ושב ועוד אשר עובדים בצמוד למנהל קשרי הלקוחות. מנהל קשרי הלקוחות נמצא בקשר רצוף עם הלקוחות שהוא מטפל בהם, לצורך מענה לצרכים הבנקאיים שלהם, שיווק מוצרי הבנק והתאמת פתרונות מימון לעסקות שונות.

לרשות הלקוחות עומדים ערוצי התקשורת המקובלים בבנקאות המקומית, כגון: סניפים, "פועלים בטלפון", אינטרנט וכד'.

לקוחות

לקוחות המגזר הינם תאגידים גדולים בישראל אשר פועלים בעיקר בתחומי הפעילות: נדל"ן, תעשייה, שוק ההון, תקשורת, מסחר, מלונאות, תשתיות ואנרגיה.

תחרות

התחרות בתחום זה גבוהה ומתבטאת בשירות, במחירים, בתנאים להעמדת המימון ובמהירות התגובה. קבוצת הבנק מתמודדת עם תחרות גוברת מול המערכת הבנקאית הישראלית, לרבות בנקים זרים שיש להם נציגויות בישראל. עבור חלק מלקוחות המגזר קיימים בשוק תחליפים לאשראי הבנקאי כגון הנפקות ציבוריות ופרטיות ואשראי שניתן על-ידי גופים מוסדיים וגופים פיננסיים חוץ בנקאים. שנת 2020 התאפיינה בממוצע הנפקות אגרות-חוב גבוה מממוצע הנפקות בשנת 2019.

שינויים רגולטורים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

• לנוכח התפשטות נגיף הקורונה והשלכותיו האפשריות על מצב המשק והלווים, ומתוך מטרה לעודד תאגידים בנקאיים לפעול לייצוב לוויים שלא עומדים או עשויים לא לעמוד בחובות התשלום החוזיות שלהם עקב נגיף הקורונה, פרסם הפיקוח על הבנקים מתווה, אשר התעדכן מעת לעת ומטרתו הפחתת סיכונים ללווים, למערכת הבנקאית ולכלכלה בכללותה לטווח הארוך. המתווה מגדיר, בין היתר, את תנאי הדחייה וכן הקלה בדבר סיווג החובות לגביהם בוצעו שינויים בתנאים כארגון מחדש של חוב בעייתי.

לפרטים נוספים בדבר השפעות מתווה דחיית התשלומים ראה [פרק 3.2.1](#) בפרק הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

• ביום 7 בינואר 2021 פרסם בנק ישראל התאמות נוספות לנוהל בנקאי תקין 250 (הוראת שעה לצורך התמודדות עם משבר הקורונה) - במסגרתו ניתנה התייחסות גם לנוהל בנקאי תקין 315 - מגבלת חבות ענפית. במסגרת העדכון, הוגדר כי מגבלת האשראי לענף בינוי ונדל"ן בניכוי חבויות לתשתיות לאומיות תעלה משיעור של 20% ל-22% מסך-כל חבויות הציבור ומגבלת האשראי לענף בינוי ונדל"ן תעלה משיעור של 24% ל-26% מסך-כל חבויות הציבור. תוקף ההקלה הוארך עד תום 24 חודשים מיום 31 בדצמבר 2025, ובלבד שהשיעור לא יעלה על השיעור ביום 31 בדצמבר 2025 או שיעור המגבלה הענפית כקבוע בנוהל בנקאי תקין 315, הגבוה מבניהם. בנוסף, במסגרת העדכון הוגדר כי חבות של ענף אשר כנגדה רכש התאגיד הבנקאי הגנת אשראי הכשירה למטרת הפחתת סיכון אשראי כאמור בהוראה 203, תסווג בהתאם לענף הפעילות של ספק ההגנה. עדכון זה יאפשר להתחשב באשראי ובערבויות המגובים בפוליסות ביטוח לצורך חישוב המגבלה הענפית.

יודגש כי בנוסף למגבלות שנקבעו בהוראות הפיקוח על הבנקים, קובע דירקטוריון הבנק מעת לעת מגבלות נוספות לריכוזיות האשראי. נכון למועד הדוח, הבנק אינו חורג מהמגבלות שנקבעו.

מגבלות ביחס להסדרי הלוואות משותפות (הסדרי קונסורציום)

בשנים האחרונות פרסם הממונה על התחרות מספר מכתבים במסגרתם נקבעו מספר תנאים לחבירה בהסדרי הלוואה אשר הצדדים לו הם תאגידים בנקאיים או גופים מוסדיים או גופים דומים שהתאגדו מחוץ לישראל. תוקף המכתבים הוארך מעת לעת. המכתב האחרון היה בתוקף עד ליום 14 ביוני 2018 - מועד כניסתם לתוקף של כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסדרי הלוואות משותפות) (הוראת שעה), תשע"ח-2018 ("פטור הסוג"). פטור הסוג כאמור מגדיר את התנאים, אשר בהתקיימם, יהיה הבנק פטור מפניה לרשות לקבלת אישור להסדר הלוואה המשותפת (דהיינו, מתן אשראי לתאגיד, במשותף עם מלווה אחד או מלווים נוספים הנכללים/ים בהגדרת "מלווה" בהוראת הפטור).

לאור האמור בפטור הסוג, בכל מקרה בו בכוונת הבנק לתת במשותף עם תאגידים בנקאיים או גופים מוסדיים או גופים דומים שהתאגדו מחוץ לישראל, הלוואה לתאגיד כלשהו - על הבנק לבדוק קיומם של התנאים הקבועים בהוראות הפטור בהתאם לחלופות השונות ולנסיבות כל עסקה. תוקף הוראות פטור הסוג הינו לשלוש שנים (דהיינו עד ליוני 2021) והן אינן חלות על הסדר הלוואה משותפת שנחתם לפני מועד כניסתו לתוקף של פטור הסוג ומתנהל כסדרו. יחד עם זאת, ככל שיחול שינוי מהותי בהסדר הלוואה משותפת שנחתם על בסיס מכתבי הרשות האמורים טרם כניסתו של פטור הסוג לתוקף, יש לבחון את ההסדר הרלוונטי בכללותו מחדש, לאור הדין החדש. רשות התחרות ביקשה לאחרונה מהבנקים נתונים שונים לצורך בחינת חידוש פטור הסוג.

טבלה 5-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2021	*2020	
במיליוני ש"ח		
346	356	סך הכנסות ריבית, נטו
45	21	הכנסות מימון שאינן מריבית
391	377	סך-הכל רווח מימוני, נטו
137	147	עמלות והכנסות אחרות
528	524	סך ההכנסות
<hr/>		
288	(135)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
147	170	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
93	489	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
42	199	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
51	290	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
<hr/>		
82,029	78,102	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
52,345	59,979	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר העסקי ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכם ב-290 מיליון ש"ח בהשוואה ל-51 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מהכרה בהכנסות מהפסדי אשראי בהשוואה להוצאות בגין הפסדי אשראי ברבעון המקביל אשתקד, שקווצ בחלקו על-ידי עלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות.

הרווח המימוני, נטו, ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכם ב-377 מיליון ש"ח בהשוואה ל-391 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע מירידה בהכנסות מפעילות חדר עסקות כתוצאה מקיטון בהיקף העסקות ביחס לתקופה המקבילה אשר הושפעה מתנודתיות שחלה בשווקים.

ההכנסות מעמלות ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכמו ב-147 מיליון ש"ח בהשוואה ל-137 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בעמלות מעסקי מימון שקווצ בחלקו על-ידי ירידה בעמלות משוק ההון.

בגין הפסדי אשראי נרשמו ברבעון הראשון של שנת 2021 הכנסות בסך של 135 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 288 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. השינוי נבע ברובו מירידה בהפרשה הקבוצתית, ירידה בהוצאות שנרשמו על בסיס פרטי וכן מעלייה בגביית חובות.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכמו ב-170 מיליון ש"ח בהשוואה ל-147 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר עקב הגידול בהפרשה למענק לנזכר פערי התשואה.

האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרץ 2021 הסתכם בכ-78.1 מיליארד ש"ח, בדומה ליתרה ליום 31 בדצמבר 2020. ביתרות האשראי של לקוחות המגזר חל גידול במרבית ענפי המשק. יחד עם זאת, בענף משק שירותים פיננסים חל קיטון בסך של כ-1.8 מיליארד ש"ח, בשל שינוי ביתרות ביטחונות במזמן בגין מכשירים נגזרים וביתרות השאלות ניירות-ערך.

פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2021 הסתכמו בכ-60.0 מיליארד ש"ח, בדומה ליתרה ליום 31 בדצמבר 2020.

6.1.6. פעילות בינלאומית

כללי

הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק כוללת את סניף ניו-יורק ונציגויות בארצות-הברית, בנק פוזיטיב תורכיה, וכן קיום קשרים עם בנקים ברחבי העולם. עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק, המתמקד בתחומי הפעילות הבאים: מתן שירותים בנקאיים מקיפים הן לחברות ישראליות הפועלות בארצות-הברית והן לחברות ולקוחות מקומיים, הכוללים: אשראי, סחר-חוץ, פיקדונות ושירותי חדר עסקות. סניף ניו-יורק מאפשר ללקוחותיו גם ביטוח פיקדונות על-ידי ה-FDIC. בנוסף הסניף נותן אשראי בדרך של רכישת השתתפויות. תחום הפעילות מול בנקים כולל מסחר באמצעות חדרי עסקות, שיתוף פעולה בסחר חוץ ובמימון סחר בינלאומי, מימון פרויקטים, סליקת תשלומים ושירותים בתחום שוק ההון (ראה פרק "חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים"). בתחום הבנקאות הפרטית הבינלאומית, הבנק משלים את הפסקת הפעילויות בחו"ל וסגירת חברות הבנות, כמפורט להלן.

מגבלת חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות הבינלאומית

פעילות המגזר הבינלאומי במדינות השונות כפופה לתקנות רלוונטיות לאופי הפעילות של הקבוצה במדינות בהן מתקיימת פעילות עסקית (Cross border regulations) ולפיקוח גולטורי מצד רשויות שלטוניות שונות במדינות בהן פועלות שלוחות הבנק בחו"ל, הכוללות דרישות של הון, החזקת נכסים נזילים, ציות ואיסור הלבנת הון וכיוצא בזה. בנוסף, קיימים כללים ומגבלות המוטלים על-ידי בנק ישראל על הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק, הן מכוח חקיקה ונהלים והן מכוח הוראות בהיתרים הניתנים על-ידי בנק ישראל בעת רכישת חברות בנות ו/או פתיחת סניפים בחו"ל.

היחידות העיקריות בבנקאות הבינלאומית

סניף ניו-יורק

עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של קבוצת הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק ונציגויות וכן קיום קשרים עם בנקים ברחבי העולם. לסניף ניו-יורק פעילות בתחום ה-Middle Market בארצות-הברית, באמצעות פיתוח מערכת יחסים ומתן אשראי ישיר ללקוחות מסחריים מקומיים. כמו-כן, פועל הסניף בשוק הסינדיקציות כפעילות משלימה.

Hapoalim (Switzerland) Ltd. (הפועלים-שוויץ)

בחודש ספטמבר 2017 החליט הבנק להביא להפסקת פעילותו של הפועלים שוויץ ומאז נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית שלו נמכרו/הועברו. למועד הנוכחי לא נותרו לקוחות בשלוחה. הבנק פועל להחזרת הרישיון הבנקאי.

פעילות הבנק בתורכיה

קבוצת הבנק פועלת כיום בתורכיה באמצעות Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi (להלן "בנק פוזיטיב"), הפועל ומתמחה בתחום הבנקאות העסקית. חלקו של הבנק בבנק פוזיטיב עומד על 69.8%. במסגרת התוכנית האסטרטגית, הבנק פועל למכירת ההשקעה בבנק פוזיטיב. במקביל, הבנק פועל להקטנה הדרגתית של תיק האשראי של בנק פוזיטיב. בחודש פברואר 2021 התקשר הבנק, יחד עם בעל מניות המיעוט, בהסכם למכירת מלוא החזקות הצדדים (100%) בבנק פוזיטיב לרוכש. לפרטים נוספים ראה פרק 2.6 בדוח הדירקטוריון.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2021

טבלה 6-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2020	2021	
במיליוני ש"ח		
105	100	סך הכנסות ריבית, נטו
19	6	הכנסות מימון שאינן מריבית
124	106	סך-הכל רווח מימוני, נטו
14	9	עמלות והכנסות אחרות
138	115	סך ההכנסות
38	6	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
203	128	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
(103)	(19)	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
(5)	8	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
רווח (הפסד) נקי:		
(98)	(27)	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
3	1	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(95)	(26)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
13,708	13,502	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
20,651	18,844	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

ההפסד המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר הפעילות הבינלאומית ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכם ב-26 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 95 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון בהפסד נבע בעיקר מעדכון הפרשה בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים ברבעון הראשון של שנת 2020 ומירידה בהוצאות המשפטיות הכרוכות בה. בנוסף, חל קיטון בהוצאות הפסדי האשראי. להלן השינויים העיקריים בתוצאות הפעילות הבינלאומית:

- הרווח של סניף ניו-יורק הסתכם בכ-12 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2021 בהשוואה לרווח נקי של כ-0 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול ברווח נבע בעיקר מירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי.
- ההפסד של הפועלים שוויון הסתכם בכ-41 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2021 בהשוואה להפסד בסך של כ-104 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון בהפסד נבע מירידה בהוצאות המיוחסות לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים ומירידה בהוצאות המשפטיות הכרוכות בה.

- סך האשראי לציבור של הפעילות הבינלאומית ליום 31 במרץ 2021 הסתכם בכ-13.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-12.5 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020.
- האשראי לציבור ליום 31 במרץ 2021 בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-13.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-12.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. בפעילות ה-Middle-Market הסתכם האשראי בכ-12.3 מיליארד ש"ח, מתוכו סך של כ-5.3 מיליארד ש"ח בגין עסקות סינדיקציה. זאת, בהשוואה לכ-11.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020, מתוכו סך של כ-5.0 מיליארד ש"ח בגין עסקות סינדיקציה.
- האשראי לציבור ליום 31 במרץ 2021 בבנק פוזיטיב בתורכיה הסתכם בכ-0.3 מיליארד ש"ח, בדומה ליום 31 בדצמבר 2020.

סך פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2021 של הפעילות הבינלאומית הסתכמו בכ-18.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-17.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020, מרביתם מקורם בסניף ניו-יורק. בפעילות ה-Middle-Market הסתכמו הפיקדונות בכ-8.7 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-6.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. יתרת פיקדונות הציבור מסוג Brokered CD's הסתכמה בכ-10.1 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-10.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020.

6.1.7. מגזר ניהול פיננסי

כללי ומבנה

פעילות מגזר זה כוללת:

- פעילות בתיק הבנקאי - ניהול המקורות והשימושים לרבות ניהול סיכוני השוק והנזילות (לפרטים בדבר סיכונים אלה, ראה פרק "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה), וזאת באמצעות קביעת מחירי העברה פנימיים, ניהול תיק השקעות, הנפקות אגרות-חוב ושטרי הון וביצוע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים. פעילות המגזר בתיק הבנקאי מתבצעת בעיקרה באמצעות היחידות לניהול נכסים והתחייבויות ("נג"ה") בארץ ובחו"ל ובאמצעות היחידה לניהול השקעות נוסטרו האחראיות על ניהול תיק אגרות-חוב (ממשלתי וקונצרני) ותיק המניות, ותאום הפעילות ברמת הקבוצה.
- פעילות בתיקי המסחר - פעילות עשיית שוק ומסחר בחדר עסקות בתחום מטבע-חוץ, ריביות ואגרות-חוב ממשלתיות ונגזרי OTC. בנק הפועלים הוא עושה השוק הגדול ביותר בעולם במסחר בשקל/מטבע-חוץ.
- פעילות מסחר מול לקוחות בשני תחומים:
- ביצוע עסקות בניירות-ערך ובנגזרים סחירים באמצעות שני חדרי מסחר: חדר מסחר ניירות-ערך ישראלים וחדר מסחר ניירות-ערך זרים וכן שרותי משמרת ניירות-ערך.
- ביצוע עסקות OTC במכשירים פיננסיים נגזרים בש"ח, מטבע-חוץ, ריביות, מדדים וסחורות באמצעות חדר העסקות. השירות ניתן למגוון לקוחות בהם גופים מוסדיים, חברות עסקיות, לקוחות פרטיים נבחרים ולקוחות זרים, באמצעות דסקים ייעודיים המעניקים שירות אישי ללקוחות.
- פעילות המגזר מול הלקוחות כוללת גם מתן תמיכה בפיתוח ובתמחור של מוצרים פיננסיים מתוחכמים - בשנים האחרונות קיימת עלייה מתמדת במודעות לפעילויות שמציע חדר עסקות, אשר בגינה הבנק מציע מגוון רחב יותר של מוצרים וברמות תחכום גבוהות יותר וביניהם: נגזרים, לרבות אופציות ריבית בשקלים, אופציות אקזוטיות, ומוצרי ריבית מתוחכמים.

טבלה 6-7: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי⁽¹⁾

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2021	*2020	
במיליוני ש"ח		
190	414	סך הכנסות ריבית, נטו
229	416	הכנסות מימון שאינן מריבית
419	830	סך-הכל רווח מימוני, נטו
28	33	עמלות והכנסות אחרות
447	863	סך ההכנסות
5	2	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
98	116	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
344	745	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
157	236	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
187	509	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים
1	7	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
		רווח (הפסד) נקי:
188	516	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2	2	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
190	518	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,579	1,667	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
28,210	54,127	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

(1) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים, אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק במגזר הניהול הפיננסי ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכם ב-518 מיליון ש"ח בהשוואה ל-190 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו.

הרווח המימוני, נטו של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכם ב-830 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-419 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווחים מהשקעה במניות. בנוסף, חלה עלייה בהכנסות מהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות. כמו-כן, חל גידול ברווחים מהשקעה באגרות-חוב וברוחים כתוצאה משינוי בפערים בין השווי ההוגן של נגזרים שהינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין מדידת אותם נכסים על בסיס צבירה. מנגד, חל קיטון בהכנסות מהפרשי שער בעיקר בשל גידור חשיפות מטבע של פריטים לא-כספיים וחל קיטון בהכנסות מפעילות חדר עסקות, כאשר בתקופה המקבילה אשתקד חלה עלייה בהיקף העסקות עקב התנודתיות בשוק בעקבות משבר התפשטות נגיף קורונה.

ההכנסות מעמלות ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכמו ב-33 מיליון ש"ח בהשוואה ל-28 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בעמלות משוק ההון.

האשראי לציבור, נטו, ליום 31 במרץ 2021 הסתכם בכ-1.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-1.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2021 הסתכמו בכ-54.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-47.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. הגידול נובע בעיקר בשל המשך ההרחבה המוניטרית שמבצע בנק ישראל והגדלת בסיס הכסף.

לפרטים בדבר השפעת התפשטות נגיף הקורונה על מוסדות פיננסיים זרים, ראה [פרק סיכון אשראי בסקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון והנהלה](#).

6.1.8. התאמות

במסגרת זו נכללות פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר אף אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מגזר בר-דיווח. מסגרת זו כוללת, בין היתר: (1) תוצאות חברות הבנות פועלים סהר בע"מ ופעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ; (2) רווח הון ממכירת בניינים וציוד; (3) הפרשות והוצאות משפטיות ואחרות בקשר עם החקירה של עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים שאינם מיוחסות לפעילות הבינלאומית; (4) התאמות של פעולות בין-מגזריות. כמו-כן, המגזר כולל את פעילות קבוצת ישראל, אשר סווגה כפעילות מופסקת, עד לחלוקתה בעין בחודש מרץ 2020.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר אחר ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכם ב-34 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 187 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח מפעילות נמשכת המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכם ב-34 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך של 78 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. השינוי נבע בעיקר מירידה בהוצאות המשפטיות הכרוכות בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים, וכן מגידול ברווחי הון ממכירת סניפים.

כמו-כן, מגזר אחר כולל ברבעון המקביל אשתקד הפסד המיוחס לפעילות מופסקת בסך של 109 מיליון ש"ח אשר נובע מהכרה בהפסד מירידת-ערך ההשקעה בישראל בסך של כ-109 מיליון ש"ח (לאחר השפעת המס) עקב ירידת מחיר המניה מתחת ליתרת ההשקעה בספרי הבנק ליום 31 בדצמבר 2019, בהשוואה למחיר ערב חלוקתה כדיבידנד בעין לבעלי המניות בחודש מרץ 2020.

6.2. דירוג הבנק

הבנק מדורג על-ידי חברות דירוג בישראל ובחו"ל כלהלן:

טבלה 6-8: דירוג

מועד עדכון אחרון	אופק הדירוג	מטבע-חוץ טווח קצר	מטבע-חוץ טווח ארוך	סוכנות דירוג
ישראל - סוברני				
אוקטובר 2020	יציב		A1	Moody's
נובמבר 2020	יציב	A-1+	AA-	S&P
ינואר 2021	יציב	F1+	A+	Fitch Ratings
בנק הפועלים				
דצמבר 2020	יציב	P-1	A2	Moody's
דצמבר 2020	יציב	A-1	A	S&P
מרץ 2021	יציב	F1+	A	Fitch Ratings
מועד עדכון אחרון	אופק הדירוג	מטבע מקומי טווח קצר	מטבע מקומי טווח ארוך	סוכנות דירוג
דירוג מקומי (בישראל)				
דצמבר 2020	יציב		ilAAA	S&P מעלות
דצמבר 2020	יציב	P-1.il	Aaa.il	מידרוג

בחודש מאי 2020 אישרה חברת S&P מעלות דירוג של AA עבור כתבי התחייבות שהונפקו על-ידי פועלים הנפקות בע"מ עם מנגנון לספיגת הפסדים (COCO) על-ידי מחיקת קרן אשר יוכרו כהון רובד 2 בהתאם להוראות באזל 3. באותו תאריך אישרה גם חברת מידרוג דירוג Aa3 באופק חיובי עבור אותם כתבי התחייבות. בחודש אוגוסט 2020 אישרה חברת S&P מעלות דירוג של AA עבור כתבי התחייבות שהונפקו על-ידי הבנק עם מנגנון לספיגת הפסדים (COCO) על-ידי המרה כפויה למניות רגילות של הבנק, אשר הוכרו כהון רובד 2 בהתאם להוראות באזל 3. באותו תאריך אישרה גם חברת מידרוג דירוג Aa3 באופק חיובי עבור אותם כתבי התחייבות.

6.3. מעורבות חברתית ותרומה לקהילה; אחריות חברתית

בנק הפועלים לצד פעילותו העסקית מחויב מזה שנים לקידום החברה והקהילה בישראל, ופועל לצמצום פערים ולסיוע לחוליות החלשות בחברה. מתוך תפיסה זו, קרן "פועלים בקהילה" מהמרכז לבנקאות חברתית, מתמקדת במאות מיזמים שמחזקים את התעסוקה, ההשכלה והחוסן הכלכלי ומצמצמים פערים בקרב מאות אלפי אנשים, ילדים ונוער מכל חלקי הארץ. עשייה ענפה זו מתקיימת תוך יצירת שותפויות עם עמותות וארגונים חברתיים וגופי ציבור וממשל, ובאה לידי ביטוי במעורבות חברתית, בתרומות כספיות ובתרומות "שוות כסף". המעורבות החברתית של פועלים בקהילה בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2021 באה לידי ביטוי בהוצאה כספית מצטברת של כ-7.5 מיליון ש"ח.

כחלק מהמיזמים שהבנק משקיע בהם כל שנה, גם השנה הבנק תמך בקרן המלגות "פועלים להצלחה" ובמתן מלגות נוספות באמצעות עמותת "אמאנינא" - קרן המלגות "פועלים להצלחה" מעניקה מימון שכ"ל לכ-100 סטודנטים ברחבי הארץ במטרה לתמוך בצעירים בעלי פוטנציאל מהפריפריה החברתית והגיאוגרפית בישראל ולסייע להם להגדיל את טווח האפשרויות שלהם לתעסוקה בעתיד.

אמאנינא מחלקת 60 מלגות לסטודנטים מהחברה הערבית באוניברסיטאות ובמכללות האקדמיות בארץ, שנתקבלו ללימודי תואר ראשון. הסטודנטים שנבחרו נדרשים להתנדב ולסייע לבני נוער במרכזי חינוך לפסגות ולהנגשת אוריינות דיגיטלית לגיל הזהב בחברה הערבית.

פועלים פסח למען "תרבות ועסקים בישראל" - במטרה להנגיש את תרבות ומורשת ישראל למגוון אוכלוסיות מכל קשת החברה, הזמין בנק הפועלים את כל תושבי ישראל לטייל בחג הפסח וליהנות, ללא עלות, ממגוון אתרים הפזורים בכל חלקי הארץ. פרויקט זה מתקיים בהובלת הבנק מזה כ-16 שנים. במהלך חג הפסח 2021, לאחר שנה מורכבת של ריחוק חברתי וסגרים, למעלה מ-150 אלף איש ביקרו בעשרות מוזיאונים ואתרי מורשת שפתחו את שעריהם למבקרים ללא תשלום ביוזמה ובחסות מלאה של הבנק.

יום המעשים הטובים - התקיים תחת מגבלות הקורונה ולמרות זאת לקחו בו חלק יותר מ-2,000 עובדים בכ-140 פעילויות מסוגים שונים: שיתוף פעולה עם תנועת הנוער כנסיים של קרמבו, הפעלות ומשחקים עם ילדים, בני נוער וקשישים עם ובלי מוגבלות, אריזה וחלוקת יותר מ-2,000 ארגזי מזון וכו', פעילות בזום עם קבוצות בני נוער של עמותות יוניסטרם. סך-הכל נהנו מפעילות זו כ-12,000 איש.

דרום אדום - לטובת עידוד תעסוקה בקרב תושבי הדרום ותמיכה בעללי העסקים הקטנים על-ידי עידוד לקניה מקומית, סבסד בנק הפועלים למשך 5 שבועות את עלות הכרטיס של כל מבקרי פסטיבל "דרום אדום".

7. נספחים

7.1 התפתחויות מהותיות בהכנסות ובהוצאות לפי רבעונים

טבלה 7-1: התפתחות רבעונית של סך הרווח המימוני, נטו

2020				2021	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
במיליוני ש"ח					
2,542	2,532	2,607	2,579	2,591	
(350)	(366)	(406)	(341)	(358)	
2,192	2,166	2,201	2,238	2,233	
306	193	335	254	449	
2,498	2,359	2,536	2,492	2,682	
בניטרול השפעות שאינן מפעילות שוטפת:					
27	95	34	13	59	
(122)	36	86	70	293	
11	(18)	6	4	6	
-	-	21	-	-	
9	(27)	56	47	29	
87	(48)	(3)	79	(43)	
2,486	2,321	2,336	2,279	2,338	

- השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה.
  - השפעת חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על ההשקעות בחברות בנות בחו"ל אשר אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב הפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון. הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.
  - רווח מימוני בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבוני.
- מזה בגין השפעות שינויים במדד: הכנסה של 12 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של 2021, הוצאה של 2 מיליון ש"ח ברבעון הרביעי של 2020, הכנסה של 15 מיליון ש"ח ברבעון השלישי של 2020, הוצאה של 36 מיליון ש"ח ברבעון השני של 2020, הוצאה של 70 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של 2020.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2021

טבלה 2-7: הוצאה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים לפי רבעונים**

2020				2021	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
במיליוני ש"ח					
324	354	139	111	89	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(122)	(151)	(288)	(359)	(144)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
202	203	(149)	(248)	(55)	הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו, בגין הפסדי אשראי
607	925	342	61	(453)	הוצאה (הכנסה), נטו, בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות חשבונאיות, נטו
809	1,128	193	(187)	(508)	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי*
* מזה:					
656	622	65	(162)	(203)	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
32	244	22	19	(68)	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור
120	263	105	(40)	(237)	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
1	(1)	1	(4)	-	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות
809	1,128	193	(187)	(508)	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי
שיעור ההוצאה מסך האשראי לציבור***:					
0.43%	0.47%	0.19%	0.15%	0.11%	שיעור ההוצאה הפרטנית בגין הפסדי אשראי
1.24%	1.69%	0.64%	0.23%	(0.47%)	שיעור ההוצאה להפסדי אשראי, ברוטו מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור****
1.07%	1.49%	0.26%	(0.25%)	(0.66%)	שיעור ההוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
0.25%	0.32%	(0.03%)	(0.19%)	0.03%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
14.20%	16.09%	(1.36%)	(9.37%)	1.62%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

** רבות בגין אשראי לדיור שנבחן לפי עומק הפיגור.

*** על בסיס שנתי.

**** הוצאה להפסדי אשראי, ברוטו הינה סך הוצאה להפסדי אשראי בניטרול הקיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2021

טבלה 3-7: פירוט עמלות והכנסות אחרות לפי רבעונים

2020				2021	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
במיליוני ש"ח					
עמלות					
210	184	191	187	187	דמי ניהול חשבונות
223	197	183	200	221	פעילות בניירות-ערך
76	54	67	60	55	כרטיסי אשראי, נטו
63	49	43	61	62	טיפול באשראי
122	126	128	132	139	עמלות מעסקי מימון
169	136	143	151	153	עמלות אחרות
863	746	755	791	817	סך-הכל עמלות
הכנסות אחרות					
22	49	11	54	82	
885	795	766	845	899	סך-הכל הכנסות עמלות והכנסות ואחרות

טבלה 4-7: פירוט רבעוני של ההוצאות התפעוליות והאחרות

2020				2021	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
במיליוני ש"ח					
962	963	988	923	1,096	שכר
321	321	336	399	337	אחזקה ופחת בניינים וציוד
633	542	527	586	486	הוצאות אחרות⁽¹⁾⁽²⁾
1,916	1,826	1,851	1,908	1,919	סך-הכל

(1) ברבעון הראשון של שנת 2021 לא נכללו הוצאות משפטיות הכרוכות בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים והחקירה בנושא FIFA (סך של 48 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2020, סך של 66 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2020).

(2) החל מהרבעון השלישי של שנת 2020 לא נכללו הוצאות הכרוכות בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים והחקירה בנושא FIFA (הכנסה בסך של 53 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2020, הוצאה בסך של 112 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2020).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2021

7.2. שיעורי הכנסות והוצאות ריבית

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ					
2020			2021		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
3.17%	2,118	270,521	3.26%	2,274	282,382
					בישראל
4.99%	190	15,521	3.98%	142	14,469
					מחוץ לישראל
3.27%	⁽⁴⁾ 2,308	286,042	3.30%	⁽⁴⁾ 2,416	296,851
					סך-הכל
אשראי לממשלות:					
2.61%	13	2,011	1.70%	9	2,125
					בישראל
-	-	-	-	-	-
					מחוץ לישראל
2.61%	13	2,011	1.70%	9	2,125
					סך-הכל
פיקדונות בבנקים:					
2.03%	35	6,944	1.12%	12	4,301
					בישראל
(11.10%)	(4)	138	-	-	112
					מחוץ לישראל
1.76%	31	7,082	1.09%	12	4,413
					סך-הכל
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
0.25%	33	53,722	0.10%	30	119,801
					בישראל
1.33%	30	9,049	0.10%	2	7,745
					מחוץ לישראל
0.40%	63	62,771	0.10%	32	127,546
					סך-הכל
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
-	-	416	-	-	763
					בישראל
-	-	-	-	-	-
					מחוץ לישראל
-	-	416	-	-	763
					סך-הכל

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
 (3) לפני נוכי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
 (4) עמלות בסך של 141 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 (31 במרץ 2020: 158 מיליוני ש"ח).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2021

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ					
2020			2021		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾ :					
0.96%	109	45,507	0.79%	111	56,269
בישראל					
1.47%	11	3,008	0.75%	6	3,209
מחוץ לישראל					
0.99%	120	48,515	0.79%	117	59,478
סך-הכל					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
0.32%	7	8,770	0.41%	5	4,848
בישראל					
-	-	3	-	-	2
מחוץ לישראל					
0.32%	7	8,773	0.41%	5	4,850
סך-הכל					
נכסים אחרים:					
-	-	3,210	-	-	347
בישראל					
-	-	24	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	3,234	-	-	347
סך-הכל					
2.45%	2,542	418,844	2.10%	2,591	496,373
סך-כל הנכסים נושאי ריבית					
-	-	7,012	-	-	6,260
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	35,929	-	-	42,160
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾					
-	-	461,785	-	-	544,793
סך-כל הנכסים					
3.31%	227	27,743	2.37%	150	25,537
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל					

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021 בסך של 458 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2020: 315 מיליוני ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2021

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ					
2020			2021		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
0.50%	241	193,926	0.31%	177	228,100
בישראל					
0.09%	18	83,078	0.03%	7	110,650
לפי דרישה					
0.81%	223	110,848	0.58%	170	117,450
לזמן קצוב					
2.10%	80	15,343	0.79%	33	16,770
מחוץ לישראל					
1.62%	19	4,730	0.44%	7	6,382
לפי דרישה					
2.32%	61	10,613	1.00%	26	10,388
לזמן קצוב					
0.61%	321	209,269	0.34%	210	244,870
סך-הכל					
פיקדונות הממשלה:					
0.75%	1	535	0.55%	1	725
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.75%	1	535	0.55%	1	725
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים:					
-	-	3	-	-	2,210
בישראל					
2.04%	1	198	-	-	-
מחוץ לישראל					
2.00%	1	201	-	-	2,210
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים:					
0.16%	1	2,524	0.18%	2	4,501
בישראל					
2.85%	1	142	2.81%	1	144
מחוץ לישראל					
0.30%	2	2,666	0.26%	3	4,645
סך-הכל					
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
-	-	-	-	-	544
בישראל					
-	-	3	-	-	5
מחוץ לישראל					
-	-	3	-	-	549
סך-הכל					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2021

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ					
2020			2021		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
0.35%	23	26,503	2.43%	144	23,947
בישראל					
4.71%	2	173	-	-	7
מחוץ לישראל					
0.38%	25	26,676	2.43%	144	23,954
סך-הכל					
התחייבויות אחרות:					
-	-	1,009	-	-	864
בישראל					
-	-	74	-	-	1
מחוץ לישראל					
-	-	1,083	-	-	865
סך-הכל					
0.58%	350	240,433	0.52%	358	277,818
סך-כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
-	-	151,506	-	-	198,698
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
-	-	7,902	-	-	6,996
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	24,049	-	-	21,663
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽³⁾					
-	-	423,890	-	-	505,175
סך-כל ההתחייבויות					
-	-	37,895	-	-	39,618
סך-כל האמצעים ההוניים					
-	-	461,785	-	-	544,793
סך-כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.87%	-	-	1.58%	-	-
פער הריבית					
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾					
2.11%	2,049	391,101	1.81%	2,117	470,836
בישראל					
2.08%	143	27,743	1.83%	116	25,537
מחוץ לישראל					
2.11%	2,192	418,844	1.81%	2,233	496,373
סך-הכל					
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל					
2.13%	84	15,933	0.81%	34	16,927

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
 (3) לרבות מכשירים נגזרים.
 (4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2021

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ					
2020			2021		
שיעור הכנסה/הוצאה	הכנסות/הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה/הוצאה	הכנסות/הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
2.63%	1,981	304,254	1.99%	1,862	377,585
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.31%)	(114)	146,529	(0.20%)	(91)	179,263
					סך התחייבויות נושאות ריבית
2.32%	-	-	1.79%	-	-
					פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד					
0.90%	112	50,121	3.25%	403	50,272
					סך נכסים נושאי ריבית
0.09%	8	37,300	(2.07%)	(172)	33,523
					סך התחייבויות נושאות ריבית
0.99%	-	-	1.18%	-	-
					פער הריבית
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
2.44%	222	36,726	1.65%	176	42,979
					סך נכסים נושאי ריבית
(1.58%)	(160)	40,671	(0.51%)	(61)	48,105
					סך התחייבויות נושאות ריבית
0.86%	-	-	1.14%	-	-
					פער הריבית
סך פעילות בישראל					
2.39%	2,315	391,101	2.09%	2,441	470,836
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.47%)	(266)	224,500	(0.50%)	(324)	260,891
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.92%	-	-	1.59%	-	-
					פער הריבית

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2021

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2020			
שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי ⁽²⁾		שינוי נטו
	מחיר	כמות	
במיליוני ש"ח			
ג. ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית			
נכסים נושאי ריבית			
אשראי לציבור:			
	96	60	156
בישראל	(10)	(38)	(48)
מחוץ לישראל	86	22	108
סך-הכל			
נכסים נושאי ריבית אחרים:			
	60	(90)	(30)
בישראל	(1)	(28)	(29)
מחוץ לישראל	59	(118)	(59)
סך-הכל	145	(96)	49
סך-כל הכנסות הריבית			
התחייבויות נושאות ריבית			
פיקדונות הציבור:			
	27	(91)	(64)
בישראל	3	(50)	(47)
מחוץ לישראל	30	(141)	(111)
סך-הכל			
התחייבויות נושאות ריבית אחרות:			
	10	112	122
בישראל	(3)	-	(3)
מחוץ לישראל	7	112	119
סך-הכל	37	(29)	8
סך-כל הוצאות הריבית			
סך-כל הכנסות הריבית פחות הוצאות הריבית	108	(67)	41

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על-ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על-ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

אובליגו

חבות כוללת. סך ההתחייבויות של הלקוח לבנק.

אופציה

חוזה בין שני צדדים (כותב האופציה ורוכש האופציה). כותב האופציה מעניק לרוכש האופציה זכות לרכוש או למכור נכס כלשהו תמורת מחיר קבוע מראש, בדרך כלל במועד קבוע מראש.

איגוח

גיוס הון חוץ-בנקאי על-ידי גוף פיננסי באמצעות אגרות-חוב מיוחדות המשקפות את התזרימים הצפויים בגין הלוואות שקובצו יחדיו.

אגרת-חוב

נייר ערך המהווה תעודת התחייבות לתשלום חוב, ובו הבטחה של המנפיק לשלם למחזיק האגרת את הקרן שהונפקה בתוספת תשלומי ריבית/קופון, במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסוים. זהו מכשיר פיננסי שבאמצעותו הממשלה ופירמות יכולות ללוות כסף מהציבור.

אשראי חוץ-מאזני

התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).

באזל 2/באזל 3

תקנות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על-ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.

הון פיקוחי

ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רובד 1 והון רובד 2, כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 1

הון רובד 1 - הון על בסיס מתמשך (going-concern capital) כולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף. כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 2

הון בחדלות פירעון כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הסכמי רכש/מכר חוזר

הסכמים לרכישה או מכירה של ניירות-ערך בתמורה למזומן או ניירות-ערך, כאשר בעת העסקה מסכימים המוכר והקונה לבצע עסקה חוזרת, הפוכה מזו שבוצעה לראשונה, במועד ובמחיר מוסכמים מראש.

חבות

כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין.

חוב

זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה, אשר מוכרת כנכס במאזן של התאגיד הבנקאי (לדוגמה פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה, וכו'). חובות אינם כוללים פיקדונות בבנק ישראל ואינם כוללים נכסים בגין מכשירים נגזרים.

חוב מותנה בביטחון

חוב שפירעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מתוך הביטחון, ואין מקורות זמינים ומהימנים אחרים לפירעונו.

כתבי התחייבות נדחים

כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבות אחרים ומאותו סוג.

מדד המחירים לצרכן

מדד המתפרסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ומודד את השינויים החודשיים במחירי מוצרים ושירותים, המהווים את "סל הצריכה" של משפחה ממוצעת.

מח"מ

משך חיים ממוצע

הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הריבית של האגרת.

מכשיר נגזר

מכשיר פיננסי או חוזה עתידי שערכו נגזר מערכו של נכס בסיס כלשהו ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

מכשיר פיננסי

מכשיר פיננסי הוא כל חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.

מניות פנטום

מכשיר התחייבותי המעניק תגמול במזומן המבוסס על שווי מניית החברה וזאת ללא הזכאות לקבל מניה בפועל.

מניות רדומות

מניות המוחזקות במישרין על-ידי החברה עצמה. ממניות אלה נשללו הזכויות בהון ובהצבעה בחברה.

מרווח Bid-Ask

המרווח בין מחיר הרכישה ומחיר המכירה המוצעים. זהו למעשה ההבדל בין המחיר הגבוה ביותר שקונה מוכן לשלם עבור נכס והמחיר הנמוך ביותר בו מוכר מוכן למכור אותו.

נגזר OTC

Over the counter

מכשיר נגזר מסוג שמוסדות פיננסיים מתקשרים לגביו במהלך העסקים הרגיל ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

סינדיקציה

עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.

פיקדונות לזמן קצוב

פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים, לכל הפחות מיום ההפקדה.

פיקדונות לפי דרישה

פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.

שוק פעיל

שוק בו עסקות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.

B2B

Business To Business

פעילות עסקית של מכירת מוצר או מתן שירותים של ארגון אחד לארגון שני.

CVA

Credit Valuation Adjustment

חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.

FATCA

Foreign Accounts Tax Compliance Act

חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארצות-הברית חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארצות-הברית.

FDIC

Federal Deposit Insurance Corporation

התאגיד האמריקאי הפדרלי לביטוח פיקדונות.

FINMA

Swiss Financial Market Supervisory Authority

הרשות המפקחת על המוסדות הפיננסיים בשוויץ.

GRI

Global Reporting Initiative

תקן בינ"ל לדיווח בתחום הקיימות והאחריות התאגידית.

ICAAP

Internal Capital Adequacy Assessment Process

תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על-ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

LDC

Less Developed Country

ארצות המסווגות על-ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.

LTV

Loan To Value Ratio

היחס בין סכום הלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).

MTM

Mark to Market

שערוך של מכשיר נגזר בהתבסס על ציטוטים של מחירי שוק בשווקים רלוונטיים, ובהעדרם בהתבסס על שיטות הערכה חלופיות.

NPL

Non Performing Loan

אשראי פגום שאינו צובר ריבית.

VaR

Value at Risk

מודל סטטיסטי מקובל לכימות סיכוני שוק. המודל מעריך, על בסיס נתונים היסטוריים את ההפסד המירבי הצפוי בגין פוזיציה מסוימת או תיק מסוים, עבור אופק זמן ורמת מובהקות מוגדרים.

א

איגוח 211,90

אשראי לציבור 77,56,53,52,51,50,49,48,42,41,40,26,23,14,8,
146,145,144,143,142,140,136,132,104,103,102,101,87,86,82,
161,160,159,158,157,156,155,154,153,152,151,150,149,148,147,
196,194,192,191,190,170,169,168,167,166,165,164,163,162
211,210,205,203,199,198

ג

גידור 200,126,92,90,89,88,81,70,44,39,22,21

ד

דיבינדד 179,178,177,111,90,84,83,32,31,13,8

ה

הון והלימונת הון 182,43

הון מניות 84,83

הלבנת הון 197,120,67,18

הלוואות לדיור 52,51,47,46,45,42,41,38,37,36,34,32,27,26,8,
140,138,136,134,132,130,114,112,103,102,101,87,59,58,57,53,
180,162,161,155,154,153,151,150,149,148,147,146,144,143,142,
193,192,185,182,181

הליכים משפטיים 119,118,18

הסכם שכר 111

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי 154,153,152

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי 203,23

ו

ועדת שטרומ 189,180

ז

זכויות עובדים 111,110,109,108,107,106,85,77

ח

חובות פגומים 136,132,103,102,101,87,56,49,48,47,46,14,13,
205,167,160,159,158,157,156,155,154,153,152,150,149,148,140

י

יעד הון 32

מ

מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה 144,143,142,77,46,44,43,42,8

187,185,145

מגזרי פעילות פיקוחיים 136,134,132,130,77,42,41,37,36,8,7

199,144,143,142,140,138

מדינות זרות 28

מימון ממונף 63,8

מינוף 117,116,115,114,113,112,111,77,35,33,19,12,8

מסגרות אשראי 189,188,180,162,27

נ

נגזרים 89,88,85,82,77,57,56,53,52,51,44,39,31,30,27,21,8

166,165,164,129,128,127,126,125,124,123,122,121,106,91,90

199,196,195,179,178,177,176,175,173,172,171,170,169,168,167

211,210,209,208,207,206,205,202,200

נזילות 182,129,117,69,68,66,55,44,32,18,14,12,7

ניהול סיכונים 193,68

ניירות-ערך 77,71,56,53,52,51,44,35,30,29,28,26,21,14,11,8

118,117,116,111,103,102,101,100,99,98,97,96,95,94,86,85,82

157,156,155,154,153,152,150,149,148,147,146,145,130,126,119

181,173,172,171,170,169,168,167,166,165,164,161,160,159,158

211,207,205,199,196,189,187

נכסים אחרים 148,147,146,145,103,102,101,85,82,53,52,51

166,165,164,161,160,159,158,157,156,155,154,153,152,150,149

206

נכסי סיכון 140,136,132,112,34

ס

סייבר 69,44,14

סיכון אשראי 53,52,51,50,47,44,40,36,34,27,23,18,17,14,8,7

128,127,112,104,103,102,87,77,69,68,63,61,60,59,56,55,54

159,158,157,156,155,154,153,152,151,150,149,148,147,146,129

203,200,195,190,170,169,168,167,163,162,161,160

סיכונים אחרים 69,68,7

סיכון מוניטין 69,68,44,18,14

סיכון מימון 66

סיכון נזילות 129,69,66,44,14,12,7

סיכון סביבתי 68,18,7

סיכון רגולטורי 44,14

סיכון ריבית 69,64,44,32,14

סיכון שוק 129,69,68,64,44,18,14,7

סיכון תפעולי 129,112,69,68,67,44,34,18,14,7

ע

עמלות 8, 12, 13, 20, 23, 24, 36, 37, 41, 42, 80, 88, 118, 119, 130, 134,
138, 142, 143, 144, 185, 190, 191, 192, 194, 196, 198, 199, 204, 205
ענפי משק 8, 27, 29, 36, 53, 56, 63

פ

פיקדונות הציבור 14, 26, 29, 30, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 77, 82, 87,
89, 105, 132, 136, 140, 142, 143, 144, 164, 165, 166, 168, 169, 170, 190,
191, 192, 194, 196, 198, 199, 200, 207, 208, 210

ר

רגולציה 18, 19, 69, 192
רווח למניה 80

ש

שווי הוגן 8, 21, 25, 30, 44, 64, 65, 77, 81, 90, 92, 93, 94, 95, 96, 97,
98, 99, 100, 107, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 167, 168, 169, 170, 171,
172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 202

ת

תגמול 8, 83, 84, 211
תיק בנקאי 64, 65
תיק למסחר 28
תשלום מבוסס מניות 83, 84, 85